

VEILIGHEIDSGEGEBIED UTRECHT
GHOR

Regionale rapportage COVID-19 21 april 2020

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
1. ALGEMEEN BEELD	4
1.1. AANTAL POSITIEF GETESTE PERSONEN	4
1.2. AANTAL OVERLEDENEN COVID-19	6
1.3. BEELD MELD- EN ADVIESPUNT BEZORGD (MAB)	8
2. BEELD ZIEKENHUIZEN	9
2.1. VERLOOP IC CAPACITEIT	9
2.2. VERLOOP KLINIEK-CAPACITEIT	9
2.3. AANTAL ZIEKENHUISOPNAMES	10
3. BEELD ZORGINSTELLINGEN (NIET ZIEKENHUIZEN).....	11
3.1. MONITORING VERSPREIDING VIRUS	11
3.2. BEDDENCAPACITEIT ZORGINSTELLINGEN	12
3.3. BEELD TESTEN ZORGMEDEWERKERS BUITEN ZIEKENHUIS	14
4. BEELD OPVANGLOCATIES	14
5. BEELD PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN	15
6. UITGELICHT: AANVULLENDE ANALYSE	15
BIJLAGE 1 UITKOMSTEN GGDRU PANELONDERZOEK IMPACT CORONACRISIS	17
BIJLAGE 2 TAKEN EN BEVOEGDHEDEN COVID-19	19
BIJLAGE 3 ROLLEN EN AFSTEMMING TRAUMAZORGNETWERK M-N	20

Inleiding

Voor u ligt de regionale rapportage Covid-19 van de regio Utrecht. De regionale rapportage is ter informatie.

De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) draagt in crisistijd de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van de geneeskundige hulpverlening en draagt zorg voor een regionale gecoördineerde aanpak.

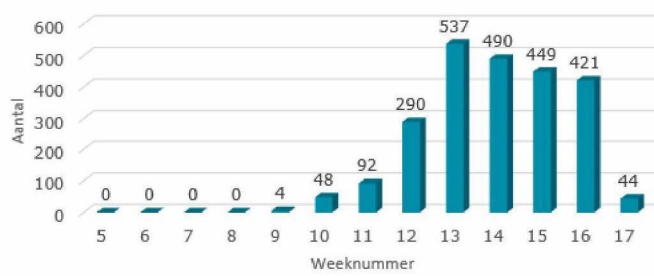
De regionale integrale rapportage is een hulpmiddel om zo goed mogelijk overzicht te krijgen in de Covid-19 ontwikkelingen in de zorg (acuut en niet acuut) de regio en daar waar nodig tijdig bij te sturen en maatregelen te nemen. Zodat een veilige en efficiënte zorgverlening wordt gewaarborgd en de zorg beheersbaar blijft. De regionale rapportage wordt één keer per week opgesteld.

De gepresenteerde informatie uit de rapportage kan worden ingehaald door actuele ontwikkelingen. Aan de inhoud van de rapportage kunnen geen verdere conclusies worden verbonden.

1. Algemeen beeld

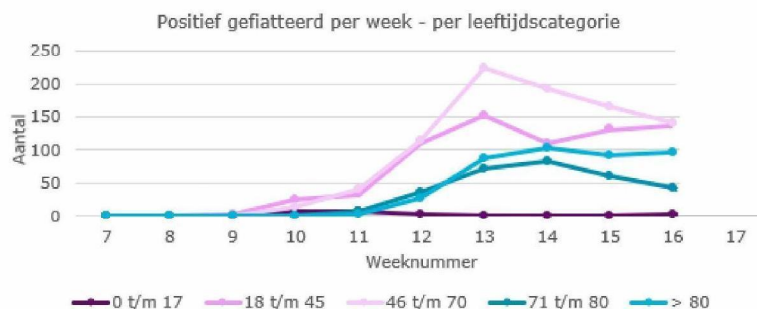
1.1. Aantal positief geteste personen

Tot 20 april zijn in totaal 2349 personen positief op Covid-19 getest in de regio Utrecht op basis van gegevens GGDrU. In figuur 1 is dit uitgesplitst naar week van melding bij GGDrU. In figuur 2 is het aantal positief geteste personen per week en leeftijdscategorie gepresenteerd. Onder de eerste Covid-19 positief geteste personen, in week 9 en 10, waren meer 18-45 jarigen. Dit hield mogelijk verband met de ski-vakanties waarin de besmettingen hadden plaatsgevonden. Daarna valt op dat het aantal personen dat positief getest is, vaker ligt tussen de 18-70 jaar.

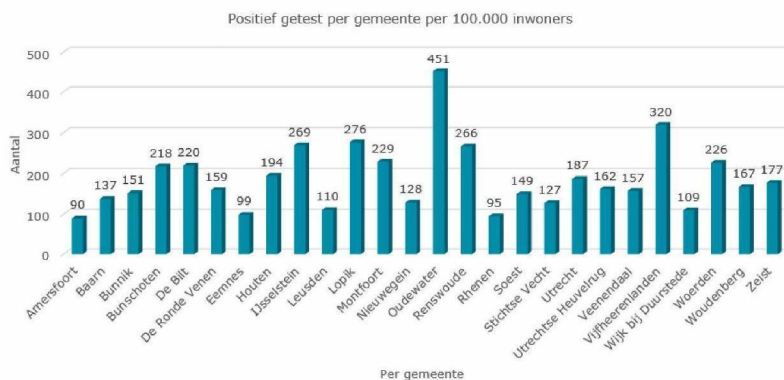
Figuur 1. Aantal positief geteste personen per week in de regio Utrecht. Peildatum 20 april.

In alle leeftijdsgroepen is de afgelopen weken een daling in het aantal positief geteste personen te zien, behalve voor personen in de leeftijd van 18-45 jaar. Deze trend is een reflectie van de maatregelen vanuit de overheid, waardoor minder besmettingen plaatsvinden en minder nieuwe mensen een Covid-19 infectie oplopen. Daarnaast is het ook een weerspiegeling van het testbeleid. meer Covid-19 infecties worden gevonden bij mensen in de leeftijd van 18-45 jaar, omdat zorgverleners (die voornamelijk in deze leeftijdscategorie vallen) in toenemende mate getest worden. Ook hebben zij vanwege hun werkzaamheden een groter risico op een Covid-19 infectie.

Figuur 2. Aantal positief geteste personen per week en leeftijdscategorie. Peildatum 20 april.

Figuur 3 presenteert het aantal positief geteste Covid-19 personen per 100.000 inwoners per gemeente. Hierin valt op dat, in verhouding, in de gemeente Oudewater, Vijfheerenlanden, IJsselstein, Lopik en Renswoude het aantal besmettingen hoger ligt. Een eenduidige verklaring is hier vooralsnog niet voor te geven. Op basis van de beschikbare cijfers zal een nadere analyse worden gemaakt om de mogelijke oorzaken beter te kunnen duiden.

Figuur 3. Aantal positief geteste personen per gemeente per 100.000 inwoners. Peildatum 20 april.

Figuur 4 presenteert het aantal positief geteste personen naar dag waarop de klachten begonnen. Hierin is heel duidelijk de eerste piek in prevalentie van besmettingen, ofwel de hoeveelheid besmettingen op dat moment, te zien rondom eind februari en begin maart (vanuit de vakantiebestemmingen, met name Italië en Oostenrijk) en vervolgens de tweede piek twee weken later (vanuit lokale transmissie, ofwel verspreiding, in Nederland). Rond 1 april lijkt mogelijk een derde piek te zien, als gevolg van de lokale transmissie van de gevallen in de tweede piek. Dat is het normale, te verwachten beloop, waarbij de 2 wekelijkse pieken steeds vlakker worden en de epidemie langzaam zou moeten uitdoven. Deze figuur wordt echter ook erg vertekend door het testbeleid. Vanaf het instellen van de algemene maatregelen voor iedereen in Nederland is met name gefocust op het testen van zorgverleners, om de zorgcontinuïteit te kunnen garanderen. Daarnaast is de grafiek het meest betrouwbaar tot ongeveer een week geleden, omdat mensen meestal pas getest (en gemeld) worden als er al enkele dagen klachten bestaan. Het kan dus zo zijn dat er nog nieuwe mensen gemeld gaan worden die als eerste ziekte dag bijvoorbeeld 13 april hadden en waarvan de testuitslag nu bekend wordt.

Figuur 4. Totaal aantal positief geteste registraties naar begindag van klachten. Peildatum 20 april.

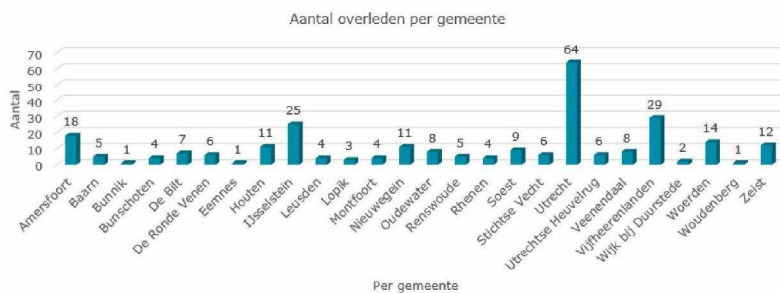
1.2. Aantal overledenen COVID-19

In totaal zijn in de regio Utrecht 270 personen aan een bevestigde besmetting, op basis van gegevens GGDru, met Covid-19 overleden, dit staat weergegeven in figuur 5. De piek in het aantal overledenen was eind maart-begin april. Zo'n maand na de eerste piek in besmettingen. Personen die overleden zijn in deze periode en die of niet of niet positief getest zijn op Covid-19 zijn niet in deze registratie meegenomen. Daardoor zal het werkelijke aantal personen dat aan Covid-19 is overleden hoger zijn.

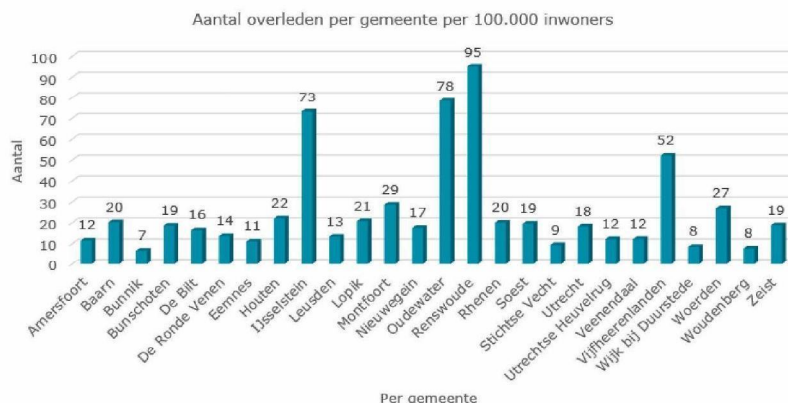
Figuur 5. Aantal overledenen t.g.v. Covid-19 per dag. Peildatum 20 april.

In de gemeente Utrecht, IJsselstein en Vijfheerenlanden is het absolute aantal overledenen t.g.v. het Covid-19-virus het hoogste (zie figuur 6). Een eenduidige verklaring is hier vooralsnog niet voor te geven. Op basis van de beschikbare cijfers zal een nadere analyse worden gemaakt om de mogelijke oorzaken beter te kunnen duiden.

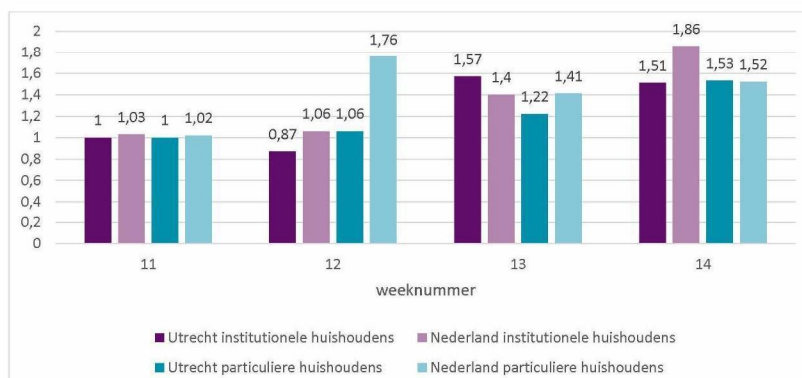
Figuur 6. Aantal personen overleden aan Covid-19 per gemeente. Peildatum 20 april.

Als we deze aantallen omrekenen naar het aantal overledenen per 100.000 inwoners dan springen met name de gemeenten Oudewater, Renswoude, IJsselstein en Vijfheerenlanden er relatief gezien uit (zie figuur 7). Dit beeld past bij het relatief hoge aantal besmettingen in deze gemeenten.

Figuur 7. Aantal overledenen t.g.v. Covid-19 per gemeente per 100.000 inwoners. Peildatum 20 april.

In figuur 8 wordt de sterfte per week gepresenteerd voor particuliere en institutionele huishoudens voor de provincie Utrecht en voor Nederland op basis van CBS gegevens. Onder institutionele huishoudens worden bijvoorbeeld verstaan; verpleegtehuizen en instellingen voor verstandelijk of lichamelijk gehandicapten. De sterfte in week 11 (9 maart t/m 15 maart) in de provincie Utrecht was gelijk aan de gemiddelde wekelijkse sterfte in de eerste 10 weken van 2020 (het cijfer was gelijk aan 1). In week 12 (16 maart t/m 22 maart) was de sterfte in particuliere huishoudens zowel landelijk als in de regio Utrecht iets hoger dan de gemiddelde sterfte in de eerste tien weken van het jaar. Deze bedroeg 1,06 keer de gemiddelde sterfte in week 1 t/m 10. Zowel in week 13 (23 t/m 29 maart) als in week 14 (30 maart t/m 5 april) was de sterfte zowel in particulier als institutionele huishouden hoger.

Figuur 8. Oversterfte aan Covid-19 i.v.m. gemiddelde sterfte in eerste tien weken van 2020 in institutionele en particuliere huishoudens in regio Utrecht en Nederland per week. Bron: CBS statline.

Van de mensen in de regio Utrecht die overleden zijn t.g.v. Covid-19 had, op basis van gegevens GGD rU, 77,1% onderliggend lijden zoals suikerziekte, hart- en vaatziekten, longaandoeningen, hoge bloeddruk.

1.3. Beeld Meld- en adviespunt Bezorgd (MAB)

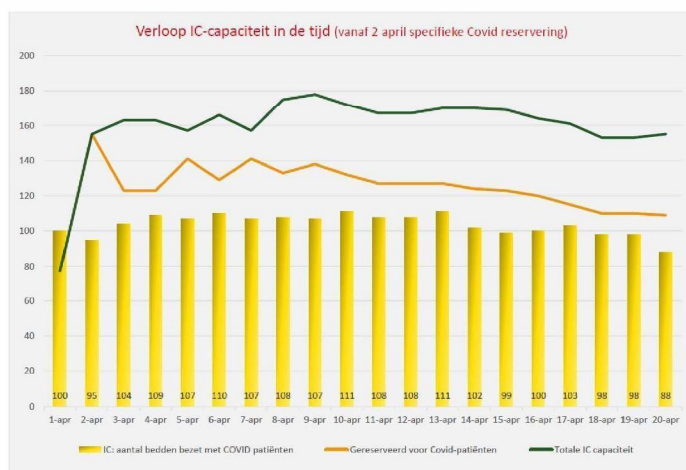
Het meldpunt, uitgevoerd door GGDrU, heeft een vraagbaak-, consultatie- en vangnetfunctie waar ketenpartners en bezorgde burgers terecht kunnen met zorgen en vragen. Daarnaast wordt uitvoering gegeven aan de taken uit de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz): 'Meldfunctie' en/of 'Verkennd Onderzoek (VO)'. Wanneer een inwoner denkt dat een persoon in zijn omgeving misschien verplichte geestelijke gezondheidszorg nodig heeft, kan hij/zij hiervan een melding doen bij de GGD regio Utrecht (GGDrU). Het Meld- en Adviespunt Bezorgd is een regionaal meldpunt voor 22 van de 26 gemeenten binnen de Veiligheidsregio Utrecht.

In de week van 14 april zijn 17 MAB meldingen en 1 WvGGZ melding ontvangen die geen VO (verkennd onderzoek) is geworden (ter voorbereiding aanvragen van een zorgmachtiging). Er is op dit moment in de regio vooralsnog geen toename van het aantallen meldingen te zien.

2. Beeld ziekenhuizen

2.1 Verloop IC capaciteit

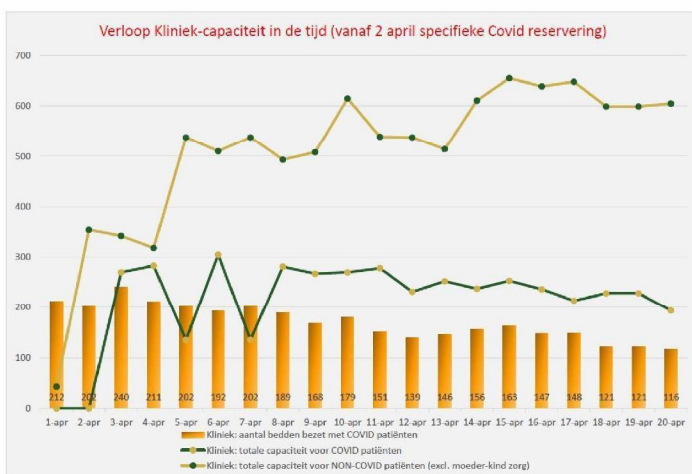
Onderstaand wordt het verloop van de IC capaciteit in de tijd (d.d. 20 april) weergegeven in de vier ziekenhuizen in de regio Utrecht.

Figuur 9. Verloop IC-capaciteit d.d. 20 april.

2.2 Verloop Kliniek-capaciteit

Onderstaand wordt het verloop kliniek-capaciteit in de tijd kliniek (d.d. 20 april) weergegeven in de vier ziekenhuizen in de regio Utrecht.

Figuur 10. Verloop kliniek-capaciteit d.d. 20 april.

2.3. Aantal ziekenhuisopnames

Figuur 11 laat het aantal ziekenhuisopnames van Covid-19 patiënten per opnamedag zien. Eind maart/begin april was het aantal opnames per dag het hoogste.

Figuur 11. Het aantal ziekenhuisopnames t.g.v. Covid-19 naar opnamedag. Peildatum 16 april.

In totaal zijn tot en met 16 april 727 patiënten met Covid-19 in het ziekenhuis opgenomen (geweest). Dit is het beeld op basis van gegevens van GGDrU. Omdat er enige vertraging zit tussen opname, het doorgeven en registratie is de peildatum van 16 april genomen. Dit is zo'n 30 procent van de mensen die getest zijn. Het percentage patiënten van het totaal aantal Covid-19 patiënten dat in het ziekenhuis wordt opgenomen is in werkelijkheid lager omdat niet iedereen met klachten ook getest wordt.

Patiënten met Covid-19 die in het ziekenhuis worden opgenomen hebben vaker last van onderliggend lijden. Van de Covid-19 patiënten die thuis verblijven heeft 24% één of meer chronische aandoeningen. Van de mensen die in het ziekenhuis zijn opgenomen is dit in 56,2% het geval.

3. Beeld zorginstellingen (niet ziekenhuizen)

3.1 Monitoring verspreiding virus

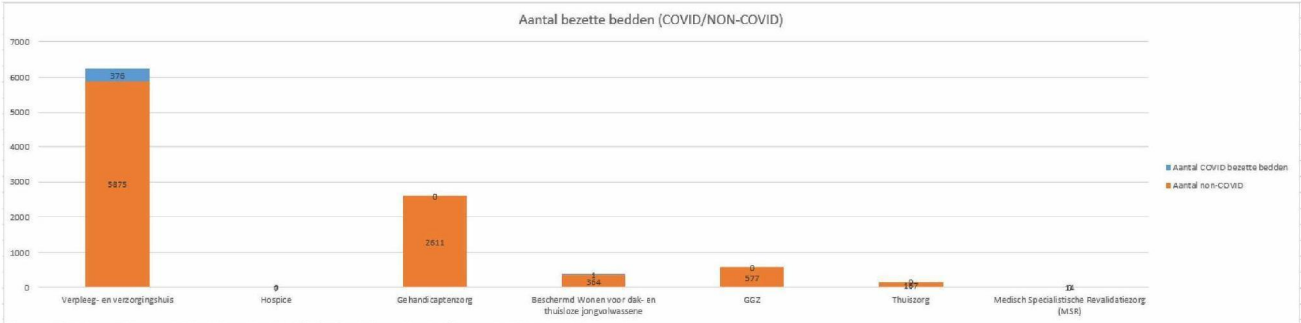
GGDrU monitort de verspreiding van het coronavirus binnen zorginstellingen in de regio Utrecht. Voor een aantal van de individuele locaties, is op basis van een risico inschatting, extra aandacht. Deze risico inschatting vindt plaats op basis een aantal indicatoren:

- Isolatiemogelijkheden
- Beschikbaarheid PBM
- Verzuim zorgmedewerkers
- Beschikbare kennis/informatie bij medewerkers
- Coördinatie van de isolatie
- Aanwezigheid crisisteam
- Cohortmogelijkheden
- Plannen voor opschaling
- Onrust onder het personeel
- Of kritische processen noodgedwongen moeten stoppen

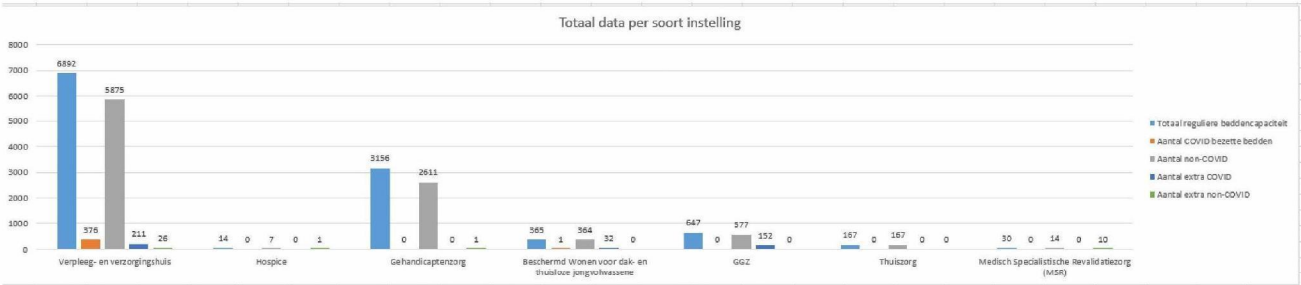
Organisaties waar de risico inschatting hoog is worden met regelmaat nagebeeld door GGDrU. Deze instellingen krijgen extra begeleiding vanuit GGDrU, bestaande uit regelmatig contact, gerichte advisering en zo nodig bezoek. De reden voor extra ondersteuning vanuit GGD regio Utrecht wisselt per locatie. Het betreft o.a. een snelle stijging in het aantal besmettingen of sterftegevallen, een hoog ziekteverzuim, een tekort aan persoons beschermende middelen of omdat het nog niet gelukt is de juiste contactpersoon te spreken. Momenteel zijn er (d.d. 20 april) bij GGDrU geen locaties in beeld waar extra begeleiding/aandacht nodig is.

3.2 Bedden capaciteit zorginstellingen

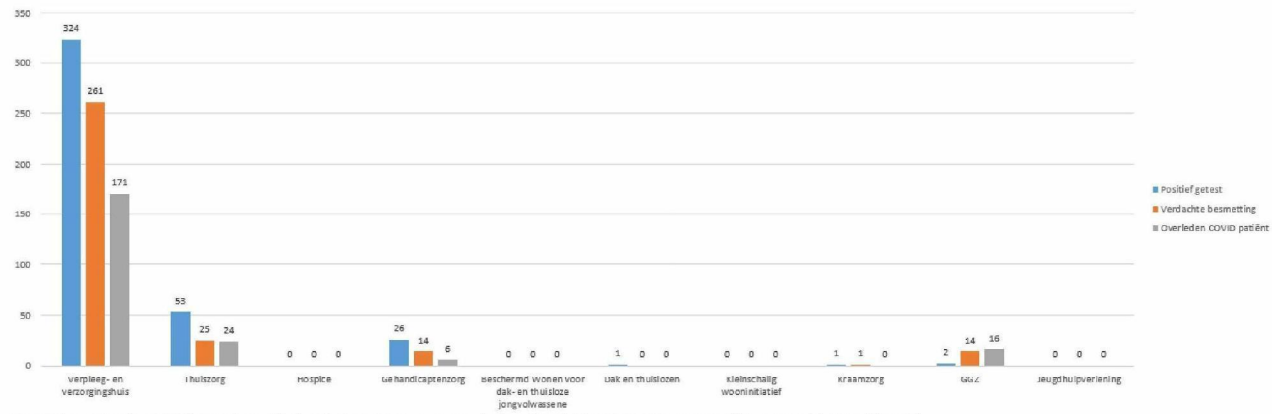
GHOR vraagt twee keer week aan zorginstellingen in de regio Utrecht o.a. de bedden capaciteit en bezetting door te geven. Onderstaande tabellen geven de stand op basis van de uitvraag van d.d. 20 april. De uitvraag is gedaan bij 164 organisaties waarvan 43 organisaties een reactie hebben gegeven. Er wordt gewerkt aan verhoging van de respons.

Figuur 12. Aantal bezette bedden Covid/NON-Covid zorginstellingen. Peildatum 20 april.

Figuur 13. Totale reguliere bedden capaciteit en bezetting Covid/NON- Covid zorginstellingen. Peildatum 20 april.

Figuur 14. Aantal positief getest, verdachte besmettingen en overleden Covid-19 patienten zorginstellingen. Peildatum 20 april.

3.3 Testen zorgmedewerkers buiten ziekenhuis

Vanaf maandag 6 april 2020 kunnen zorgprofessionals buiten het ziekenhuis die klachten hebben ook getest worden. Het gaat om medewerkers werkzaam in verpleeghuizen, gehandicaptenzorg, huisartsenzorg, thuiszorg, jeugdzorg, verloskundige- en kraamzorg en GGZ. In de opstart heeft Saltro, in opdracht van GGDrU, vanaf 6 april de eerste extra zorgmedewerkers in de regio Utrecht getest.

Om meer testcapaciteit te realiseren, het proces te versnellen en het aantal testlocaties in de regio te vergroten richt GGDrU op een aantal locaties in de regio een GGDrU drive-thru teststraat voor zorgprofessionals in. Vrijdag 17 april 2020 is de eerste locatie in Expo Houten geopend. Deze teststraat heeft een capaciteit van ongeveer 200 testen per dag. De aanloop naar de teststraat is nog beperkt. Gewerkt wordt aan meer bekendheid van het gebruik ervan.

(Bedrijfs)artsen kunnen zorgmedewerkers voor testen aanmelden bij GGDrU. Zorgmedewerkers kunnen ook gebruik blijven maken van de reguliere ziekenhuislabs, als de (zorg-) instelling daar een overeenkomst mee heeft. GGDrU blijft daarnaast als vangnet beschikbaar, bijvoorbeeld voor het testen van medewerkers uit de maatschappelijke zorgsector. Indien er geen (bedrijfs)arts is aangewezen die kan doorverwijzen, kan contact op worden genomen met GGD regio Utrecht. De arts van GGDrU bepaalt op basis van de richtlijnen en criteria van het RIVM of een zorgmedewerker in aanmerking komt voor een test.

4. Beeld opvanglocaties

Doelstelling van de opvanglocaties is om de instroom van Covid-19 patiënten vanuit de thuissituatie het ziekenhuis in waar mogelijk te voorkomen en om uitstroom van Covid-19 patiënten het ziekenhuis uit zoveel mogelijk te bevorderen. Uitgangspunt is dat de patiënt de tijd krijgt om te herstellen van Covid-19 in afwachting van het moment dat deze weer naar huis kan of naar de vervolgzorg die nodig is, zoals revalidatie. De zorgzwaarte van de patiënten kan dus erg verschillen, maar in alle gevallen is het blijven/gaan verzorgen van de patiënt in de thuissituatie (of vervolgzorg) niet mogelijk/het meest optimale alternatief. Behalve de zorgzwaarte kan de reden ook zijn om efficiënt en effectief om te gaan met personele capaciteit, de medische ondersteuning van huisartsen, specialisten ouderenzorg en indien nodig medisch specialisten uit het ziekenhuis en daarnaast de efficiënte inzet van schaarse persoonlijke beschermingsmiddelen en de coördinatie van (ambulance)vervoer. Onderstaande tabel betreft de stand van zaken d.d. 20 april.

Locatie	Plaats	geaccordeerde plekken	opname indicatie/categorie
De Pol	Nijkerk	34 plaatsen – corona / nog niet bewezen corona	Geen PG / Geen Psychiatrie
Het Haltna Huis	Houten	40 (50) plaatsen – corona	Multi disciplinaire zorg
Buurzorgpension	Utrecht	24 plaatsen – corona	Verplaatste thuiszorg
Hospice De Wingerd	Amerongen	6 plaatsen- corona palliatief	Palliatief
De Biltse Hof	Bilthoven	8 plaatsen – corona → Tijdelijke toekenning	Geen Psychiatrie Eventueel ook palliatief

Santvoorde	Baarn	13 plaatsen – corona → Tijdelijke toekenning	Geen Psychiatrie Eventueel ook palliatief
Zorghotel Breukelen	Breukelen	141 (230) plaatsen – corona / nog niet bewezen corona	Instrueerbaar
De Parkgraaf	Utrecht	30 (60) plaatsen – longrevalidatie klachtenvrij van corona	Klachtenvrij van corona
		14 plaatsen – quarantaine afdeling bij twijfel klachtenvrij	Twijfel over klachtenvrij

5. Beeld persoonlijke beschermingsmiddelen

Binnen de Veiligheidsregio Utrecht en Traumazorg Netwerk Midden Nederland is de herverdeling van persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) belegd bij de DPG en wordt dit uitgevoerd door enkele medewerkers van de GHOR in samenwerking met de brandweer. Via het Landelijk CMS-GZ systeem wordt dagelijks door de betrokken spoedzorginstellingen (ziekenhuizen, RAVU, GGDrU en huisartsen) aangegeven wat hun voorraden zijn, welke behoefte men heeft en knelpunten.

De criteria voor het verdelen van PBM zijn aangescherpt door het ministerie van VWS en richten zich in tegenstelling tot eerdere verdeling meer op risicovolle handelingen. Vooral de handelingen die een risico vormen voor verspreiding van het virus bij bewezen Covid-19 patiënten zijn hier leidend. Goede informatie en instructie is daarbij van belang, hetgeen structureel door de coördinatoren PBM wordt gedaan.

De PBM opgave voor de ziekenhuizen en RAV verloopt sinds 17 april via de webportal van QRS. Zij bestellen hier rechtstreeks. De aanvraag wordt door de regionale coördinatoren PBM van de regio Utrecht geaccordeerd. De PBM zal dan rechtstreeks, indien voorradig, worden geleverd en gefactureerd.

De andere relevante zorgpartijen zijn overgegaan naar het bestellen via de webshop van Mediq. Dit proces loopt en vergt nog de nodige punten die ingeregeld dienen te worden en finetuning. De PB materialen worden dan, indien voorradig, eveneens rechtstreeks bij de zorginstelling afgeleverd en gefactureerd.

De opgave via het LCMS GZ systeem door de betrokken instellingen blijft belangrijk om beeld te houden op de regionale voorraden. Bij grote schaarste zal door de coördinator PBM, op basis van de regionale voorraad, herverdeling plaatsvinden. Tevens kan in geval van acute PBM-problemen de C-PBM inspringen om een "noodvoorziening" te realiseren.

6. Uitgelicht: aanvullende analyse

Wekelijks wordt een onderwerp uitgelicht voor een aanvullende analyse, uitgevoerd door de epidemiologen van GGDrU.

Deze week betreft het de uitkomsten van het GGD-panelonderzoek naar de impact van de coronacrisis. Dit onderzoek is uitgevoerd tussen 3 en 13 april 2020. In dit regionale onderzoek is gekeken of inwoners in de regio Utrecht zich houden aan de maatregelen en hoe het met de inwoners gaat. De panelleden van het GGD-panel hebben een uitnodiging gekregen om deel te nemen aan dit onderzoek. Daarnaast is een open link naar de vragenlijst gedeeld via social media, de website van GGDrU en de Utrechtse gemeenten. In totaal hebben 5895 inwoners van de provincie Utrecht de vragenlijst ingevuld.

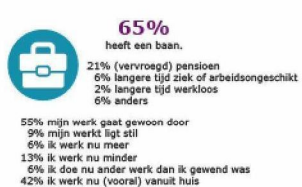
Uit het panelonderzoek blijkt dat bijna een vijfde van de personen die de vragenlijst ingevuld hebben zich zorgen maakt over met name de gezondheid van zichzelf of hun naasten en de economische situatie van het land. Het merendeel van de de respondenten houdt zich aan de maatregelen die de overheid heeft voorgeschreven. Een klein gedeelte van de respondenten vindt dat lastig. Dit gaat met name over het thuiswerken en thuis blijven bij klachten. Meer uitkomsten van het onderzoek zijn in de vorm van een factsheet te vinden in bijlage 1.

Bijlage 1 Uitkomsten GGDrU panelonderzoek impact coronacrisis

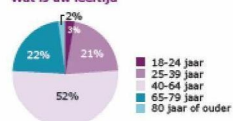

Achtergrondkenmerken

Van de deelnemers is:

Wat is uw leeftijd

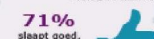
Gezondheid

Hoe is uw gezondheid op dit moment?

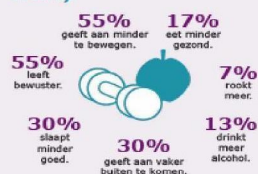

38% rekent zich tot één van de risicogroepen van het coronavirus.

- Aangegeven aandoeningen zijn:
- Hartaandoening 19%
 - Diabetes 13%
 - Overgewicht 27%
 - Long/luchtwegaandoening 32%
 - Nieraandoening 3%
 - Verminderde weerstand tegen infectie 9%
 - HIV infectie 0,2%

Leefstijl

Welbevinden

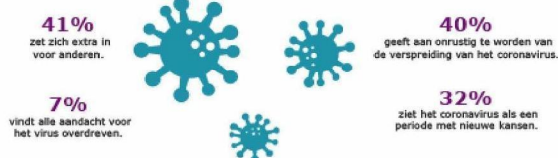
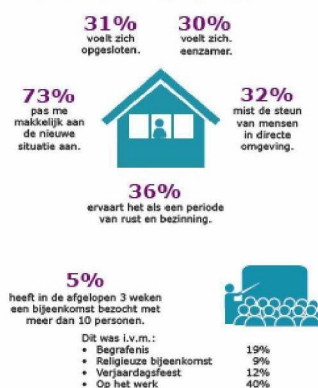

Maatregelen Rijksoverheid

In hoeverre lukt het om rekening te houden met de maatregelen van de overheid?

In hoeverre is de verspreiding van het coronavirus van invloed op uw leven?

Contact met hulpverlener of organisatie

12% heeft de afgelopen weken telefonisch contact opgenomen met een hulpverlener of organisatie, vanwege een vraag over het coronavirus.

Op de vraag met wie contact is opgenomen antwoorde:

- Huisarts/huisartsenpost: 62%
- GGD: 23%
- RIVM: 14%
- Rode Kruis: 1%
- Landelijk nummer overheid (0800-1351): 7%
- Ziekenhuis: 10%
- Bedrijfsarts: 5%

76% Is tevreden met het antwoord op hun vraag.

Advies & tips

- Voor medische vragen met betrekking tot eigen gezondheid bel uw huisarts.
- Voor (medische) vragen en richtlijnen over het corona virus, RIVM: 0800-1351.
- Voor (praktische) hulpvragen Rode Kruis Hulplijn: 070-4458888.
- Voor ouderen met vragen 'hart onder de riem' Anbo: 0348-466666.
- Voor jongeren met vragen GGD www.jouwggd.nl (chatfunctie voor jongeren).
- Voor een luisterend oor, De Luisterlijn: 0900-0767 (24/7).

Meer informatie over het inwonerspanel van GGD regio Utrecht vindt u op de website: www.panelggdru.nl. Voor vragen over dit onderzoek: onderzoek@ggdru.nl

Dit onderzoek naar de impact van de coronacrisis is gehouden onder het GGD regio Utrecht panel en uitgezet via sociale media. De samenstelling van deze onderzoeksgroep is niet representatief voor de gehele regio. Daarom moeten de resultaten van dit onderzoek beschouwd worden als een indicatie voor de regio.

[illegible]

Bijlage 3 Rollen en afstemming Traumazorgnetwerk M-N

Rollen en afstemming

